

**Sprawozdanie z realizacji zadania
dofinansowanego w ramach umowy
nr WFOŚ/D/396/135/2015**

Nadleśnictwo Gdańsk, dzięki zakwalifikowaniu zadania do dofinansowania, wykonało remont miejsc, które mają skupiać ruch turystyczny w celu odciążenia obszarów objętych ochroną. Zadanie realizowano w trzech etapach.

I etap - rezerwat przyrody "Lewice"

Wyremontowaliśmy drewnianą kładkę zakończoną pomostem, udostępniającą zwiedzającym fragment torfowiska. Jest ona bezpieczna dla odwiedzających i zapobiega rozproszonej presji turystycznej na torfowisko. Wymieniliśmy również infrastrukturę towarzyszącą. Ławkę oraz tablicę. Zamiast dwóch małych tablic postawiliśmy jedną większą. W ten sposób zadaliśmy o ład przestrzenny i o efektywniejszy przekaz informacji. Tablica jest przejrzysta, a tekst większy niż w przypadku starych tablic. Na środku tablicy znajduje się informacja, że korzystamy z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Bezpieczna infrastruktura oraz cenne informacje o torfowisku na tablicy, prawdopodobnie w dużym stopniu przyczynią się do częstszego odwiedzania miejsca przez grupy szkolne, w celu odbycia zajęć na świeżym powietrzu i lepszego poznania wartości, wynikających z istnienia torfowiska.

II etap - miejsce wypoczynku "Borowo"

W ramach realizowanego zadania poprawiliśmy nawierzchnię parkingu, wymieniliśmy ogrodzenie na całym terenie, postawiliśmy wiele nowych ławek, zadaszenie wypoczynkowe oraz dwie tablice. W obrębie miejsca wypoczynku "Borowo" w bieżącym roku udało nam się zrealizować również inwestycje, które nie są częścią dofinansowanego zadania, ale dopełniają je i mają na nie korzystny wpływ. Wyremontowaliśmy drogę udostępnioną do ruchu pojazdami mechanicznymi, która zapewnia bezpieczny dojazd do miejsca postoju pojazdów. Rozebraliśmy stare budynki przy jeziorze, zdjęliśmy ogrodzenie, przycięliśmy drzewa i krzewy oraz wyrównaliśmy teren, który został udostępniony jako miejsce do biwakowania (rozbijania namiotów). W ramach własnych działań przygotowaliśmy również jeden dodatkowy krąg na ognisko i postawiliśmy przy nim cztery ławki. Wyremontowaliśmy drewniany pomost, który znajduje się w miejscu czerpania wody (zabezpieczenie przeciwpożarowe). Mając na uwadze planowane zadanie w ramach dofinansowania oraz wyżej wymienione działania nadleśnictwa, podeszliśmy do tematu kompleksowo. Przeanalizowaliśmy też potrzeby osób korzystających z obiektu i postanowiliśmy postawić przede wszystkim dużo ławek (20 szt.) przy kręgach na ognisko. Dotychczas wrywano ławki spod zadaszeń, w celu ustawienia przy ognisku. Nasze nowe ławki są wkopane na pół metra głębokości, wykonane z drewna dębowego, które jest ciężkie (małe ryzyko wyrwania lub przewrócenia ławek) i przede wszystkim bardzo trwałe. Znajdują się przy paleniskach, więc przewidujemy mniejsze dewastacje na obiekcie. Ponadto postawiliśmy 2 zestawy ławostołów (zestaw składa się z dwóch ławek i stołu). W nowej części w ramach zadania przygotowaliśmy duże zadaszenie turystyczne wraz z długim ławostołem. Postawiliśmy dużą tablicę z mapką oraz regulaminem obiektu. Tablica stoi w eksponowanym miejscu, na wjeździe. Znajduje się na niej informacja o tym, że korzystamy z dofinansowania Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Gdańsku. Regulamin został powtórzony w dalszej części obiektu na osobnej, mniejszej tablicy. Obiekt po remoncie będzie miejscem jeszcze bardziej atrakcyjnym turystycznie, zwłaszcza dla rodzin z małymi dziećmi. Zapewnia on wygodne obcowanie z naturą i tym samym odciąża od nadmiernej presji turystycznej przede wszystkim położony niedaleko rezerwat przyrody "Pelcznica", ale także użytek ekologiczny "Borowo Oczko" i strefę ochrony gniazda bielika.

III część - punkt widokowy na Szlaku Borsuka

W ramach zadania usunęliśmy resztki zdewastowanej barierki ochronnej (notorycznie wrywanej). W jej miejsce postawiliśmy metalową, bardzo estetycznie wyglądającą barierkę. Już teraz możemy powiedzieć, że widzimy pozytywny efekt. Od czerwca 2015 roku nie zaobserwowaliśmy zniszczeń. Barierka przestała generować cykliczne koszty i spełnia swoje zadanie w kwestii zapewnienia bezpieczeństwa osobom odwiedzającym punkt widokowy. Zwiększenie bezpieczeństwa, mogło się w znacznym stopniu przyczynić do częstszego odwiedzania punktu i tym samym do odciążenia od silnej presji turystycznej pobliskiego rezerwatu przyrody "Zajęcze Wzgórze".

Sporządziła: Ewelina Sobańska

EFEKTY RZECZOWE I EKOLOGICZNE

z realizacji zadania pn.: **Remont infrastruktury turystycznej na terenach Nadleśnictwa Gdańsk, dofinansowanego w ramach umowy nr WFOŚ/D/396/135/2015**

1. Efekty rzeczowe zadania:

Miejsce:	Efekt rzeczowy:
Rezerwat przyrody "Lewice"	Kładka zakończona pomostem widokowym
	Tablica informacyjno-edukacyjna
	Ławka
Miejsce wypoczynku "Borowo"	Ławka: 20 szt.
	Zadaszenie wypoczynkowe z ławostółem
	Ławostół: 2 szt.
	Tablica: 2 szt.
	Ogrodzenie (550 m)
Poprawiona nawierzchnia parkingu	
Punkt widokowy na Szlaku Borsuka	Barierka ochronna

2. Efekty ekologiczne zadania:

Efekt ekologiczny pierwszej części zadania polega na zadbaniu o stan ochrony torfowiska jak i całego rezerwatu za sprawą remontu miejsca skupienia osób odwiedzających rezerwat. Tablica dydaktyczna oraz bezpieczna kładka zachęcają do odwiedzania torfowiska w celach edukacyjnych. Tablica sprawia, że swoją wiedzę o torfowisku mogą pogłębiać zarówno pojedyncze osoby, jak i grupy szkolne. Ta część zadania najbardziej może wpłynąć na wzrost świadomości ekologicznej, głównie u młodych ludzi. Do efektów drugiej oraz trzeciej części

zadania należy zmniejszenie presji turystycznej na terenach o wysokiej randze ochrony. Zostanie to osiągnięte za sprawą zatrzymania ludzi w miejscach atrakcyjnych, o bogatej infrastrukturze turystycznej. Wpłynie to korzystnie na przedmiot ochrony rezerwatów, obszaru Natura 2000, użytku ekologicznego, a także na ochronę strefową bielika. W rezerwatach zmniejszy się ilość odpadów, które będą kumulowały się w miejscach skupiających ruch turystyczny (regularnie przez nas sprzątanym).

Osoba reprezentująca Pożyczkobiorcę/ Dotowanego:

Nadleśniczy Nadleśnictwa Gdańsk
Marek Zeman
/podpis nieczytelny/